

Motion till riksdagen

1989/90:Sf226

av Anita Stenberg m.fl. (mp)

Ersättning från försäkringskassan för
psykoterapibehandling

Antalet legitimerade psykoterapeuter uppgår i dag till omkring 1 100. Deras patienter får ingen ersättning från den allmänna försäkringskassan eftersom en terapeut oftast är psykolog och därmed inte ansluten till försäkringskassan.

Ersättningsfrågan har varit uppe i riksdagen till behandling 1983/84, 1986/87, 1987/88, 1988/89 och fortfarande är inte frågan löst på ett tillfredsställande sätt.

Varför skall inte människor med psykiska problem och handikapp få del av hälso- och sjukvårdslagets stolta devis om lättillgänglighet och vård på lika villkor likaväl som patienter med kroppsliga skador? Det nuvarande ersättningssystemet utgör en djup orättvisa mot de människor i psykisk kris och i starkt behov av psykoterapeutisk behandling som i sitt nedsatta tillstånd inte orkar ta sig igenom den snåriga och orättfärdiga praxis som gäller i dag. I praktiken saknar många av dessa människor ekonomisk möjlighet att få tillgång till den psykoterapibehandling som de så väl behöver. Antingen måste man ha råd att stå för kostnaderna själv eller bo på en ort där det finns tid hos en försäkringskasseansluten psykoterapeutiskt utbildad läkare eller vara så frisk att man orkar vänta i tre år på sin tur hos en sådan läkare. Annars får man gå till socialtjänsten och be om ekonomisk hjälp.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att dess invånare får även psykoterapeutisk vård om så behövs. Det finns en dom i regeringsrätten på detta. Det innebär att kommunen inte får avslå en ansökan om terapeuten är en legitimerad psykoterapeut, behovet av vård är stärkt av en läkare och patienten inte klarar av att betala behandlingen ur egen kassa. Trots detta förekommer det att socialnämnder avslår ansökningar av detta slag. Sådana avslag skall och kan med framgång överklagas. Tyvärr tycker många att de hamnat i en förödmjukande situation och har inte den psykiska styrkan att göra ett överklagande. Därtill upplever många som är i behov av psykoterapi det förnedrande och deprimerande att för flera år framåt tvingas leva på socialbidragsnormen. Socialstyrelsen har redan tagit ställning i denna fråga. I ett brev till regeringen skriver man den 21 september 1987 bl.a.:

”En adekvat tillgång på kvalificerad psykoterapeutisk behandling måste enligt styrelsens mening vara en grundläggande förutsättning för att bättre komma till rätta med de folkhälsoproblem som de psykiska störningarna utgör. Socialstyrelsen hemställer att socialdepartementet måtte vidtaga åtgär-

der för att göra behandling hos legitimerad psykoterapeut ersättningsberättigad via det allmänna försäkringssystemet..."

Mot. 1989/90
Sf226

Psykoterapeutisk behandling är ingen lyxkonsumtion. Den skall som all annan vård ersättas av den allmänna sjukförsäkringen. Det är en medborgerlig rättighet att få vård oavsett ohälsans art. Endast en promille av den totala sjukvårdsbudgeten tillfördes dessa patienter genom beslut i föregående riksmöte. Nya undersökningar visar att 48 % av sjukskrivningarna var förorsakade av psykiska skäl. Motsvarande somatiska anledningar var 45 %. Samhället orsakas enorma kostnader, förutom det mänskliga lidandet, genom att inte ge adekvat och kvalificerad hjälp vid psykisk ohälsa.

Detta ger sjukfrånvaro, dyrbara inläggningar på psykisk klinik när patienten blivit sämre, medicinberoende och många fler läkarbesök. Dessutom får samhället produktionsbortfall, minskad skatt, sämre effektivitet och ökade vikariekostnader. Att låta patienterna få råd att söka och få vård på ett tidigt stadium av sin sjukdom skulle troligen bli en ren ekonomisk vinst för samhället.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att patient som efter läkarremiss erhållit behandling hos legitimerad psykoterapeut skall vara ersättningsberättigad via det allmänna försäkringssystemet.

Stockholm den 17 januari 1990

Anita Stenberg (mp)

Ragnhild Pohanka (mp)

Marianne Samuelsson (mp)